

protihodnotu v ríšskych markách alebo českých korunách? Tieto slovenské koruny by som súrne potreboval ako malé vreckové pre menšie policajné jednotky, ktoré niekedy musia 2 až 3 dni operovať na druhej strane moravskej hranice na slovenskom území ako pomoc Vaším jednotkám, aby si v prípade potreby mohli riadnym spôsobom nákupu doplniť pochodovú stravu alebo vypiť si pivo. Veliteľov týchto jednotiek by som, samozrejme, prísne na to upozornil, aby nepovolili nijaké čierne obchody. Ostatne je asi v slovenských pohraničných dedinách okrem nutných potravín sotva čo nakupovať. S prosbou o potvrdenie príjmu tohto ďalekopisu a so srdečnými pozdravmi zostávam

- Heil Hitler
Váš
Frank v. r.

SÚA Praha. S 110-4-78/27-28. Originál ďalekopisného záznamu. (Z nemčiny preložila IK.) J. Tesař, „Dokumenty ke vztahu mezi Slovenským národním povstáním a českými zeměmi“. „Historie a vojenství“, 1964, příloha k čís. 3, s. 147-148.

540

1944, november 10. [Slovensko.] — Súrny ďalekopis štábu nemeckého veliteľa na Slovensku H. Höfleho K. H. Frankovi v Prahe¹ so situačnou správou o stave a pohyboch partizánskych jednotiek na Slovensku.

Tajná vec veliteľstva!

Vec: Situácia bánd na Slovensku.

Nemeckými útokmi na celom slovenskom území boli regulérne zväzky zničené a bandy zasahované. Bandy sú demoralizované, neisté a v stálom pohybe. Bandy majú v úmysle vytvoriť na celom Slovensku partizánske základne pre sabotáž a rozklad a neskoršie sa zase posilniť náborom. Malé časti povstaleckej armády a bánd sa pod tlakom neustáleho prenasledovania sťahujú na východnú Moravu, do Generálneho gouvernementu, smerom na Tatry, Beskydy a do Maďarska, smer Lučenec a Košice.

Veľkobandy:²

1. Sever: Morskoy, ruský podplukovník (pribl. 500 mužov). Úloha: sabotáže, rozklad. Zloženie: Rusi, Česi, Slováci, Angličania, Poliaci, Francúzi a černosi. Výzbroj: mnoho automatických zbraní, niekoľko mínometov a protitankových kanónov, niekoľko rádiostanic. Morskému sú podriadené bandy Sagal a Suvorovskij (okolo 1000 a 400 mužov).

2. Stredné Slovensko:

A. Banda o vyše 1000 mužov v priestore juhových. od Ružomberka. Úloha: prelom do Generálneho gouvernementu. Zloženie: Rusi, Česi, Angličania, Američania, černosi (zostrelené lietadlá, utečení zajatci, parašutisti). Výzbroj: automatické zbrane a mínometry.

¹ V záhlaví ďalekopisu je rukopisná poznámka „Frank z. Zt. in Brünn“ — Frank je toho času v Brne.

² Údaje o názvoch, počtoch a rozmiestnení partizánskych brigád a oddielov sú nepresné. Úmyselne sme ich neopravovali, aby bolo možné porovnať, aká bola hodnota údajov zistených nacistickými spravodajskými orgánmi.

B. Banda s približne 3000 mužmi juhových. od Banskej Bystrice v okolí Poľany. Úlohy: prelom cez Váh na sever a juh (smer Lučenec). Zloženie: zvyšky československej armády a asi 1000 Rusov.

C. Banda Osarchov so zvyškami jej podriadenej červenej bandy v sile 300 mužov severozáp. od Banskej Bystrice. Úloha: prelom na sever a severozápad. Zloženie: Rusi, Česi, Slováci. Výzbroj: automatické zbrane, mínomety, jeden protitankový kanón.

D. Západ: banda Popf severovýchodne od Prievidze (1000 mužov) nazvaná 1. partizánska brigáda „Generál Štefánik“. Jej podriadená je banda „Žižka“ s približne 1500 mužmi severozápadne od Trenčína, a 4 ďalšie veľké bandy juhozápadne a juhovýchodne od Trenčína, ako aj niekoľko malých bánd vo Werslo, severozápadné Slovensko: Úloha: sabotáž, rozklad, na západnom Slovensku a v protektoráte. Zloženie: Ruské a české vedenie, ináč slovenskí komunisti. Výzbroj: automatické zbrane, mínomety, 2 kanóny, 2 protitankové kanóny, 2 delá, ako aj rádiostanice.

Všetky bandy dostávajú posily zo vzduchu a prostredníctvom prepádov. Okrem veľkobánd jestvujú ešte rôzne malé skupiny bánd a roztrúsené čiastky čl. armády.

Za nemeckého veliteľa na Slovensku
šéf generálneho štábu
Greiner
SS obersturmbannführer

SÚA Praha. S 110-5-47/114-115. Originál ďalekopisného záznamu. (Z nemčiny preložila IK.) Čiastočne J. Tesař, „Dokumenty ke vzťahu mezi Slovenským národním povstáním a českými zeměmi“ v „Historie a vojenství“, 1964, príloha k čís. 3, s. 149–150.

541

[1944, november 10. Londýn.] — Zpráva Hlavného veliteľstva čs. brannej moci o priebehu vojenských udalostí na Slovensku od augusta do októbra 1944¹.

Vojenské vystoupení na Slovensku

Vojenské vystoupení na Slovensku začalo 29. srpna 1944. Dne 27. října 1944, tedy přesně po dvou měsících došla zpráva velitelství čs. vojsk na Slovensku, že souvislý organizovaný odpor ustal a že boj byl přenesen do hor. Pojem organizovaný odpor nelze tu chápat jen v jeho doslovném významu vojenském, neboť i boj v horách bude organizován a řízen. Po dobu dvou měsíců držela československá vojska souvislé a rozsáhlé území, takže na něm mohly vzniknout politické a administrativní úřady podle československých zákonů. President republiky, vláda a orgány jimi ustanovené vykonávaly na něm svrchovanou zákonodárnou a výkonnou moc.

¹ Tento dokument je opravený koncept zprávy, která bola predložená 10. 11. 1944 prezidentovi Benešovi ako príloha k čj. HV 6 500/Zprav. 1944. V sprievodnom liste píše hlavný veliteľ gen. S. Ingr, že k zpráve je priložených 5 situačných náčrtkov a zväzok depeší Slovensko—Londýn, ktoré majú priamy vzťah k operáciám. (IML Moskva, archiv Otdela Velikoj otečestvennoj vojny, č. 6563. Fotokópia Ingrovho prípisu.) — Koncept publikujeme už s opravami, ktoré sú urobené rukopisne.